

Економіка домогосподарства

Опрацюйте параграфи 41 і 42 підручника Громадянська освіта авторів Бакка Т., Марголіна Л., Мелешенко Т.

Вставте пропущені слова

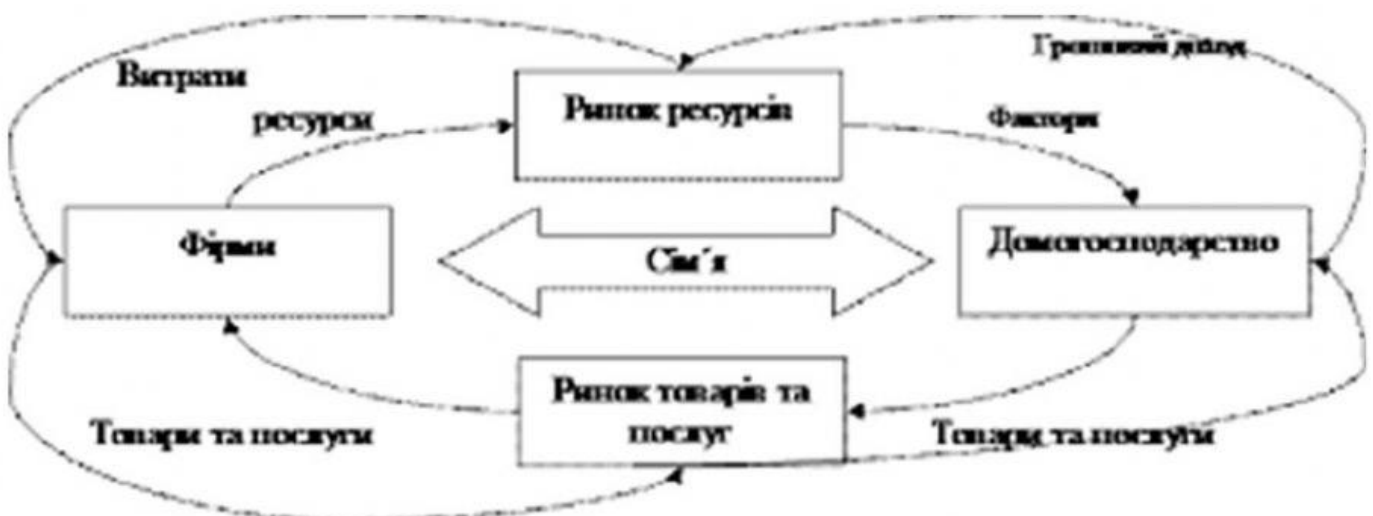
Домогосподарство – це сукупність _____, які спільно проживають, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне _____, повністю або частково об'єднують і витрачають _____.

Ресурси домогосподарств

Величезне значення у формуванні добробуту родини має право власності на ресурси. Чим більше ресурсів є у власності сім'ї, тим більш заможними є члени цієї родини. Право власності з юридичного погляду має три аспекти: володіння, користування, розпорядження.

Встановіть відповідність між поняттям і його визначенням

Користування	виключний фізичний контроль за об'єктом власності з боку суб'єкта, що в сучасних умовах закріплюється певними документами: актом купівлі - продажу, свідоцтвом про власність, актом дарування, заповітом, рішенням суду тощо.
Розпорядження	право особистого використання споживчих властивостей об'єкта.
Володіння	право вирішувати, хто і як може використовувати об'єкт власності, а також визначати його долю.

Із моделі кругообігу ресурсів, товарів і грошей легко визначити того суб'єкта, заради якого відбувається вся господарська діяльність.

Встановіть, хто є головним в моделі кругообігу ресурсів, заради кого відбувається господарська діяльність?

А фірма

Б держава

В підприємець

Г сім'я

Багатство родини і право власності

Аналізуємо ситуацію

Уявіть, що ваша старенька бабуся, що живе з вами в одній квартирі, є власником дачної ділянки з будиночком. Але вона вже не може обробляти землю, тому ваші батьки і ви доглядаєте за садом, вирощуєте овочі на городі і відпочиваєте влітку в дачному будинку.

1. Яке право не можете реалізувати в цьому випадку ви і ваші батьки?

А володіння ділянкою

Б користування ділянкою

В розпорядження ділянкою

2. Чи отримуються доходи від садового господарства у цьому випадку?

А так

Б ні

3. Чи завжди доходи мають грошову форму?

А так

Б ні

Все, чим володіє родина, є її багатством. Із власного досвіду ви вже знаєте, що знайомі вам родини мають не однакове багатство і різний обсяг доходів. Однак не варто плутати багатство з поточними доходами. Майно і ресурси у власності родини (багатство) є лише джерелом доходів домогосподарства. Від того, як розпоряджатиметься домогосподарство своїм багатством, залежить його рівень доходів і відповідно рівень задоволення різноманітних потреб.

**Розглядаємо
та обговорюємо**

Якою є структура доходів домогосподарств?

Структура сукупних ресурсів домогосподарств України у 2016 році

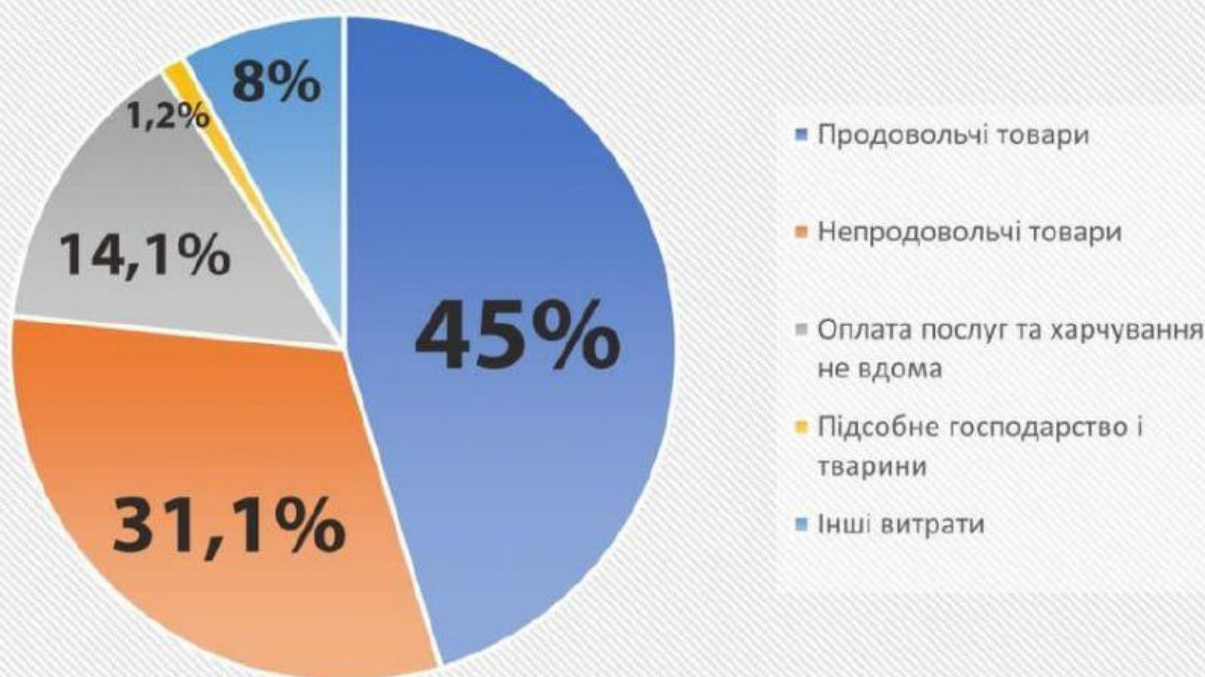
Структура сукупних доходів населення США у 2016 році

- Розгляньте діаграми і поміркуйте над такими питаннями:
- Що схожого та відмінного є в структурі доходів населення України і США?
- Як відрізняються частки в доходах українців і американців, що отримуються від держави?

Як домогосподарства витрачають свої доходи

В основному грошові доходи домогосподарств від продажу ресурсів спрямовуються на придбання різноманітних благ. У цьому процесі споживання і реалізується задоволення поточних потреб родин. Виробник настільки зацікавлений в грошах домогосподарств, що за сучасними досягненнями маркетингу ще на стадії розробки товару, вивчають потреби споживачів і надають товару таких рис і якостей, щоб споживач радо витрачав на нього власні доходи.

Структура витрат українців

Яку функцію виконує домогосподарство на ринку товарів і послуг?

А регулювання

Б інформування

В споживання

Г поєднує фактори виробництва

Про що говорить закон Енгеля

Структура споживання родин може свідчити і про рівень заможності. Німецький економіст Ернст Енгель відстежував статистичну залежність між рівнем споживання продуктів харчування і рівнем доходів домогосподарств, яка отримала в економічній науці назву Закон Енгеля.

Закон Енгеля: чим бідніша сім'я, тим більшу частку всіх витрат вона виділяє для придбання продуктів харчування. У міру зростання доходів сім'ї питома вага витрат на харчування скорочується; частка витрат на житло, світло, одяг, паливо майже не змінюється, а питома вага всіх інших витрат збільшується.

Як зміниться структура споживання родини, якщо її доходи зростуть? (дві відповіді)

А частка витрат на харчування збільшиться

Б частка витрат на харчування зменшиться

В частка витрат на непродовольчі товари зменшиться

Г частка витрат на побутові товари збільшиться

